

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/MR/bs/ATR0654/2019-U067

Uw referentie

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Datum 29 mei 2019

Betreft Besluit maximering van het verlaagd wettelijk collegegeld voor eerstejaarsstudenten van opleidingen met het bijzonder kenmerk kleinschalig en intensief onderwijs

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 1 september 2018 is de Wet verlaagd wettelijk collegegeld in werking getreden. Met invoering van de wet en de bijhorende algemene maatregel van bestuur is onder andere geregeld dat vanaf studiejaar 2018/2019 nieuwe eerstejaarsstudenten een korting krijgen van 50% op het wettelijk collegegeld. De maatregelen beogen de toegankelijkheid van het hoger onderwijs te vergroten en het lerarentekort terug te dringen. Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft advies uitgebracht over het wetsvoorstel en de algemene maatregel van bestuur.¹

In het kader van de begrotingsbehandelingen is op 1 november 2018 door de Tweede Kamer een motie aangenomen die oproept de korting die eerstejaars studenten van een opleiding met het 'bijzonder kenmerk kleinschalig en intensief onderwijs' op het collegegeld ontvangen, te maximeren en zodoende gelijk te stellen aan de korting die eerstejaarsstudenten van reguliere opleidingen krijgen.² ATR heeft op 7 mei 2019 het besluit ontvangen waarmee dit in het 'Uitvoeringsbesluit WHW 2008' wordt geregeld. Daarnaast vindt er correctie plaats van een onbedoeld effect, namelijk dat studenten die een 'academische pabo' volgen nu twee keer het wettelijk collegegeld moeten betalen. Deze studenten betalen voortaan één keer het wettelijk collegegeld. Verder worden er nog enkele technische wijzigingen aangebracht.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?

¹ <https://www.atr-regeldruk.nl/wetsvoorstel-en-amvb-invoering-verlaagd-wettelijk-collegegeld/>

² De opleidingen met een bijzonder kenmerk moeten voldoen aan de criteria die de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie(NVAO) daarvoor heeft opgesteld. De opleidingen moeten vervolgens toestemming van de minister krijgen voor de selectie van studenten en het instellen van een verhoogd collegegeld.

3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De indieners van de motie constateren dat door de halvering van het collegegeld de studenten bij de opleidingen met een bijzonder kenmerk in absolute zin momenteel een veel hogere korting krijgen dan de studenten aan reguliere opleidingen die het wettelijk collegegeld betalen. De indieners zien hier geen noodzaak (meer) toe, mede omdat deze opleidingen een “stabiële of een groeiende instroom van studenten” kennen. Het betreft opleidingen met een selectie. De studenten zijn blijkbaar bereid om vier jaar lang de hogere kosten te betalen voor het onderwijsconcept. Het lijkt daardoor gerechtvaardigd niet langer vast te houden aan de huidige, extra hoge korting op het collegegeld, aldus de toelichting. De effecten van het besluit voor de opleidingen met een bijzonder kenmerk worden meegenomen bij de monitoring van de Wet verlaagd wettelijk collegegeld en de evaluatie in 2021.

Het college constateert dat nut en noodzaak van de beleidswijziging zijn onderbouwd. Het heeft op dit punt geen aanvullende opmerkingen.

2. Minder belastende alternatieven

Het college constateert dat het wegen van eventueel minder belastende alternatieven voor de uitvoering in dit verband niet aan de orde is. Het heeft op dit punt geen aanvullende opmerkingen.

3. Werkbaarheid

Met het voorliggende besluit wordt primair geregeld dat er geld vrijkomt om te gebruiken voor het terugdringen van het lerarentekort. In de toelichting is aangegeven waarop het bedrag - € 2,5 miljoen – dat beschikbaar komt, is gebaseerd.

Er is gekeken naar de consequenties voor de onderwijsinstellingen met een bijzonder kenmerk. Het besluit zal in werking treden per 1 september 2020. Om het aanmeldingsproces voor het nieuwe studiejaar goed te laten verlopen, wordt de voorgenomen wijziging zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk januari 2020 gepubliceerd. Studenten die zich vóór de inwerkingtreding van deze wijziging al lieten inschrijven voor een opleiding, behouden de korting zoals die aan het begin van het studiejaar van kracht was. De overgangsbepaling werkt gedurende de aaneengesloten periode van 12 maanden waarin iemand recht heeft op verlaagd collegegeld. Vanaf het studiejaar 2020/2021 geldt de gemaximeerde korting van 50% van het reguliere wettelijk collegegeld.

Het college constateert dat is gekeken naar de uitvoerbaarheid van de maatregel. Het heeft op dit punt geen aanvullende opmerkingen.

4. Gevolgen regeldruk

De gevolgen voor de regeldruk zijn in beeld gebracht en berekend voor de 13 onderwijsinstellingen met een bijzonder kenmerk. ATR heeft een separate onderbouwing ontvangen. De onderwijsinstellingen moeten de berekening van het collegegeld in hun Student Informatie Systeem (SIS), het collegegeldbesluit en de communicatie aan de studenten aanpassen. Voor de berekening is uitgegaan van de impactanalyse die is gemaakt bij de invoering van de wet voor de verlaging van het wettelijk collegegeld. Voor de berekening is een gemiddelde genomen van € 12.500,- de totale, eenmalige regeldrukkosten worden geschat op € 162.500,-. Door de overgangsregeling verandert er voor de huidige studenten van deze opleidingen niets met betrekking tot de regeldruk. De gevolgen van de aanpassing van het collegegeld voor de academische pabo worden nog in beeld gebracht.

Het college constateert dat de gevolgen voor de regeldruk grotendeels, maar nog niet volledig in beeld zijn gebracht en berekend.

4.1 Het college adviseert de gevolgen voor de regeldruk volledig in beeld te brengen in de toelichting bij het besluit.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van de consultatieversie van dit voorstel:

Het besluit indienen / vaststellen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

De opzet is de vrijgekomen middelen te gebruiken voor het terugdringen van het lerarentekort. Hierbij wordt gedacht aan een (subsidie)regeling voor leraren die een tweede onderwijsgraad willen behalen. Deze regeling wordt op korte termijn nader uitgewerkt. Het college verzoekt deze regeling voor toetsing voor te leggen aan ATR.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris